

A feljegyzett meteorok kisebb aktivitású tavaszi rajok tagjai, Bootidák, Tau Herculidák, Scorpius-Sagittaridák, néhány Júniusi Lyrida is. Ez utóbbi raj az idén sem produkált számottevő aktivitást, pedig többen készültek megfigyelésére.

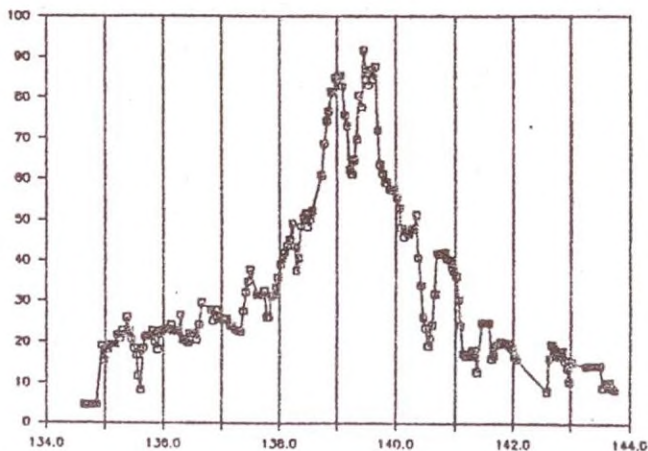
Az egyetlen igazán látványos eredményről Forgács Á. Béla számolt be. Jún. 22-én 21:27:30 UT-kor zivatar előtt, fátyolfelhős égen egy -3^m -s 2 s-os, narancsból vörösbe hajló színű tűzgömböt látott. Hullása közben anyagdarabkák váltak le róla, nyoma 3 s alatt oszlott el. A szenzáció az, hogy egyidejűleg állókamerás felvételt is készített színes negatívra az udvarból. A látómezőt keresztülszelő ruhaszáritó kötélre akasztott csipeszek között húzódik a meteor széles nyoma! Bár eddig még nem készült róla pozitív kép, bizonyára találkozunk még vele!

Májusban Horváth Tibor is megörvendezett bennünket két, halvány meteort ábrázoló felvétellel. Sajnos az exponálási idő mindkettő esetében nagyon hosszú (2-3 óra!), így a hosszú csillagnyomok gondot fognak jelenteni a kiméréskor. A felsoroltak ketten összesen 30 órát fotóztak — az eredmény három meteor! Úgy látszik, a tavaszi hónapok szerencsések ebből a szempontból (l. a korábbi éveket). A teljesség kedvéért meg kell említenünk Imre Zoltán (Győr) múlt év augusztusi felvételét a Cyg-Dra határán fotózott nyommal. Iránya alapján tökéletes Cygnida lehetne — a fénymenete viszont az ezzel ellentétes haladási irányt valószínűsíti...

Rádiós munka terén is inaktív a hónap. Kiss Szabolcs végzett néhány sorozatészlelést, részletesen leírva tapasztalatait. Sokszor volt az időszakban erős E-sporadikus légköri terjedés, ami minden megfigyelést megghiúsít. Kocsis Antal két teleszkopikus meteorja a 87 Sylvania — AGK3-00^o1824 kisbolygó-okkultáció figyelemmel kísérésének mellékterméke. Kár, hogy nem foglalkoznak többen ezzel a területtel, a rajok vizsgálatának nagyon hatékony módszere lenne.

Perseidák '88 - kettős maximummal

A belga WGN 89/4. számában Paul Roggenans készített feldolgozást az IMO-hoz a világ minden tájáról érkezett 1988-as Perseida-adatokból. Az összegzett ZHR-grafikon örmagáért beszél:

Az ábrán a vízszintes tengelyen az időt SL-ben tüntették fel, egy-egy "pont" pedig a környező 6 órás időintervallum ZHR-értékeinek átlagát jelzi. Az aktivitás leszálló ága laposabb a feljutónál. Ez a tendencia hazai észleléseinkből is jól megállapítható (l. Meteor 88/12. szám 30. oldal). A bemutatott grafikon elkészítéséhez azonban folyamatos észlelés, vagyis az egész világra kiterjedő adatgyűjtő hálózat volt szükséges. A Perseidák 1988-as kettős maximuma az IMO jelentős észlelési sikere!

Táborozás Szent György-hegyen

A cím első szava egy összetett szó szeretett volna lenni, de belőle az "észlelő" előtag nem igazán illett rá akciónkra. Pedig számos felszereléssel együtt költözött fel augusztus 5-6-án az amatőrserég hazánk egyik legszebb táján, a Tapolcai-medence közepén fekvő Szent György-hegy tetejére. Az elmúlt 5 évben ez volt a harmadik alkalom, hogy ezt a helyet választottuk egy hosszabb tábor céljára. Nem véletlenül: eddig nem csalódtunk, s most sem a környezeti körülmények jelentették a gondot...

A fent töltött 8 éjszaka alatt összesen 24-en fordultak meg a helyszínen (16 településről), igaz többen jöttek csupán 1—2 éjszakára. Jellemző, hogy a 3 évvel ezelőtt ugyanitt rendezett perseidázás résztvevői közül csupán hárman voltak a csapatban — ekkora a meteorozás iránt érdeklődők cserélődése. Mindazonáltal a megfigyelőmunkához elegendő voltunk. A legelső éjszakán az utazás és felpakolás fáradalmainak kipihenése gyanánt csupán meteorszámolás folyt, a további 3 éjjelen viszont két csoport működött. A tapasztaltabb észlelők Tepliczky irnoksaága alatt hagyománycs csoportos észlelést végeztek (általában 6-7-en), míg a pályarajzolásban kevésbé jártasak a "Fotós kontroll" csoportot alkották Recsek Renáta vezetésével. Süle Gábor kezelte a 9-10 gépet. Közülük 3 forgószektor alatt lett elhelyezve, egy pedig egy Szutor Péter készítette "túra asztrográfon" nézett a radiárs irányába. A gépeket az előzetesen kijelölt szimultán irányokba állítottuk, a zenitét pedig egy nagylátószögű objektív "figyelte".

A csomagok felköltöztetése nem volt egyszerű dolog a rendelkezésre álló autóval megközelíthetetlen hegycsúcsra. Természetvédelmi terület lévén nem sátorozhattunk, ehelyett a csúcs alatt található egyszerű esőházat használtuk — szükség is volt rá! Fentről csodálatos panoráma nyílik a Balatonra. A 300 méteres szintkülönbséget naponta kétszer megtette a társaság zöme, s szinte egyöntetűen megállapítottuk: a tábor végén már fel sem tűnt a mászás fáradsága.

Mi is a hely előnye? A Szent György-hegy — a többi tanúhegyhez hasonlóan — "hirtelen" nyílik bele a felsőbb légrétegekbe, nem változtatva meg jelentősen a légáramlást. Tapasztalhattuk, hogy éjszaka fent mindig melegebb van, enyhe szellő fúj, páramentes a levegő. Idén azonban csalódnunk kellett: az időszakban (de a nyár nagy részében) olyan magas volt a levegő nedvességtartalma (70—80%), hogy — szellő ide vagy oda — éjjelente minden átnyirkosodott, s ezt nappal sem mindig tudtuk "kiűzni" cuccainkból. (A térképeket pl. a tábor után hajszáritóval kellett szárítgatni!) Nem várt meglepetést jelentettek a szűnyogok, erre korábban sosem volt példa itt. A nappalok forrók voltak, ha "csak" táborozni szerettünk volna, erre ideális lett volna az időjárás. Nézzük az eseményeket, ezek között említve meg az észlelési alkalmakat.